Region Stockholm

Tillväxt- och regionplanenämnden

YTTRANDE ENLIGT DELEGATION
2020-03-30

TRN 2020-0059

registrator.lsf@sll.se
Regionledningskontoret
Registraturen
Box 22550
104 22 Stockholm

Remiss - riksintresseprecisering Östlig förbindelse

Regionstyrelsen har bett Tillväxt- och regionplanenämnden yttra sig över rubricerat ärende senast 2020-03-31. Yttrandet görs som ett delegationsyttrande av Tillväxt- och regionplanenämndens ordförande.

Tillväxt- och regionplanenämndens yttrande utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån regionens roll som regionplaneorgan och regionalt utvecklingsansvarig.

Trafikverket har tagit fram ett förslag till precisering av riksintresset för en eventuell framtida Östlig förbindelse. En precisering av ett riksintresse görs för att värna riksintressets funktioner och genomförande. Syftet med preciseringen av riksintresset är att inkludera mark och utrymmen där det finns andra intressen och där det är särskilt viktigt att Östlig förbindelse skyddas av riksintresset. Trafikverkets utgångspunkt vid arbetet med preciseringen av riksintresset har varit att inte ta mer utrymme i anspråk än nödvändigt.

Östlig förbindelse finns inte med som finansierat infrastrukturobjekt i den nationella planen för transportsystemet 2018 - 2029 och Trafikverket har därför avslutat utredningsarbetet med Östlig förbindelse. För att möjliggöra en eventuell framtida utbyggnad vill trafikverket säkerställa framtida markanspråk.

Riksintresset omfattar endast vägförbindelse och en kapacitetsstark kollektivtrafik med buss ryms inom riksintresset. Trafikverket har bedömt att det inte finns grund för att peka ut en spårvägsförbindelse genom en eventuell Östlig förbindelse. Riksintresset för vägförbindelsen omöjliggör dock inte en framtida spårvägslösning.

Synpunkter

Plankartan till RUFS 2050 redovisar den avgränsning av riksintresse för en eventuell Östlig förbindelse som gällde vid antagandet av RUFS 2050. Förhållningssättet till redovisningen av riksintresset för en eventuell Östlig

förbindelse på plankartan är att säkerställa förbindelsens framtida funktion för den regionala trafikförsörjningen.
Tillväxt- och regionplanenämnden anser att det är viktigt att markreservationer utformas så att kommuner och andra aktörer vet hur de ska förhålla sig till dessa i planering och efterföljande processer. Samtidigt är det av stor betydelse att markanspråken preciseras så tydligt som möjligt för de kommuner som berörs av riksintresset då markanspråken kan begränsa möjligheten för exempelvis bostadsutveckling. Det ger också bättre förutsättningar för en hållbar bebyggelseplanering som främjar hög täthet och kollektivtrafikandel, och motverkar stadsutglesning och risk för inducerad vägtrafik.

De regionala stadskärnorna är prioriterade lägen för regionens behov av tillkommande bostäder och arbetsplatser. Områdena runt möjliga påfarter i den eventuella förbindelsens båda ändar ligger inom den Centrala regionkärnan, det gäller Frihamnen/Värtahamnen i den norra änden och Sickla i den södra änden. Markanspråk behöver skapa goda planeringsförutsättningar för kommuner, och andra aktörer, som berörs av riksintresset.

En väl utbyggd infrastruktur är av stor vikt för att möta såväl befolkningsökning som möjliggörande av goda kommunikationer för såväl nya bostadsområden, kompetensförsörjning som tillväxt genom företagande i länet.
Omställningen av transportsektorn till hållbart resande är en av de viktigaste åtgärderna för att nå såväl klimatmålen i RUFS 2050 som nationella klimatmål. En förutsättning för att nå dessa mål är ett mer transporteffektivt resande med en högre andel kollektivtrafik, vilket är ett gemensamt ansvar för stat och kommuner. Riksintressepreciseringen behöver ta hänsyn till omställningen till hållbart resande och sänkta klimatutsläpp.

Delmålet i RUFS 2050 om hållbart resande innebär att kollektivtrafikens andel ska öka. Tillväxt- och regionplanenämnden vill framhålla att det är viktigt att möjligheterna för eventuell framtida spårbunden kollektivtrafik inte omöjliggörs eller försvåras av preciseringen av riksintresset. Det är också viktigt att riksintressepreciseringen tar hänsyn till befintlig och planerad kollektivtrafik och de anläggningar som behövs för kollektivtrafiken, i så väl en eventuell Östlig förbindelses sträckning som i ett större systemperspektiv omfattande de östra kommunerna och deras kopplingar mot övriga delar av länet.

Trafikförvaltningen, som också ombetts yttra sig över ärendet, är den förvaltning som kan yttra sig i sakfrågor avseende påverkan på befintlig och framtida kollektivtrafik. Tillväxt-och regionplanenämnden vill därför lyfta fram vikten av att Region Stockholm via Trafikförvaltningen deltar i kommande planprocesser som berör Östlig förbindelse och det preciserade riksintresset tillsammans med Trafikverket och berörda kommuner.

Gustav Hemming
Ordförande
Tillväxt- och regionplanenämnden